

**ZAKON
O PRAVIMA PUTNIKA U POMORSKOJ I UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se prava putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi u slučaju otkazivanja i kašnjenja putovanja u polasku i dolasku u mjesto odredišta.

Primjena zakona

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na putnike koji putuju putničkim brodom:

- 1) iz luke ukrcaja u Crnoj Gori;
- 2) iz luke ukrcaja izvan Crne Gore, ako je luka iskrcaja u Crnoj Gori, a prevoz obavlja crnogorski putnički brod;
- 3) na kružnom putovanju ako je luka ukrcaja u Crnoj Gori.

Izuzeće od primjene

Član 3

Ovaj zakon ne primjenjuje se na putnike koji putuju na:

- 1) brodu čiji minimalni broj članova posade nije veći od tri ili ako je dužina prevoza morem ili unutrašnjom plovidbom manja od 500 metara u jednom smjeru;
- 2) brodu koji obavlja izletnička ili putovanja turističkog razgledanja, a koja nijesu kružna putovanja; ili
- 3) brodu koji nije na mehanički pogon, kao i na unikatnom ili pojedinačnoj kopiji istorijskog putničkog broda konstruisanog prije 1965. godine, koji je izgrađen pretežno od autentičnih materijala i koji je registrovanom za prevoz najviše 36 putnika.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Putne karte

Član 5

Prevoznik je dužan da putniku izda putnu kartu, osim ako se prevoz ne vrši na osnovu drugih isprava.

Putna karta može se izdati u elektronskom ili analognom obliku.

Prevoznik ili prodavac putnih karata dužan je da prodaju karata vrši bez diskriminacije, pod istim uslovima za sve putnike.

Ograničenje prava putnika

Član 6

Prava putnika utvrđena ovim zakonom ne mogu se ograničiti niti isključiti na osnovu ugovora o prevozu.

Odgovornost za prevoz

Član 7

Putnička agencija, prevoznik, organizator putovanja ili operator terminala na koje je prevoznik prenio obaveze iz ugovora o prevozu, odgovara za obaveze utvrđene ugovorom o prevozu u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **lice sa invaliditetom** je svako lice čija je pokretljivost kada koristi prevoz otežana ili onemogućena, zbog dugoročnih fizičkih, mentalnih intelektualnih i senzornih oštećenja, zbog kojih njihovo stanje zahtijeva odgovarajuću pažnju i prilagođavanje usluga koje su na raspolaganju svim putnicima;
- 2) **lice smanjene pokretljivosti** je svako lice čija je pokretljivost kada koristi prevoz smanjena zbog privremenih ili trajnih smetnji (starosti, bolesti, trudnoće ili drugih razloga) i čije stanje zahtijeva odgovarajuću pažnju i prilagođavanje usluga koje su na raspolaganju svim putnicima;
- 3) **prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje obavlja prevoz putničkim brodom, osim organizatora putovanja i putničke agencije koja nudi usluge putničkog prevoza ili kružnog putovanja;
- 4) **crnogorski prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje je registrovano u Crnoj Gori za obavljanje prevoza putnika brodom;
- 5) **putnički prevoz** je prevoz putnika morem ili unutrašnjim plovnim putevima prema objavljenom plovidbenom redu;
- 6) **unutrašnji plovni put** je prirodni ili vještački vodeni prostor ili sistem međusobno povezanih vodenih prostora, koji se koristi za prevoz (jezera, rijeke ili kanali ili njihova kombinacija);
- 7) **luka** je morski i sa morem neposredno povezani kopneni prostor sa izgrađenim i neizgrađenim obalama, koji se sastoji od lučke infrastrukture i suprastrukture namijenjen za pružanje lučkih usluga (ukrcaja i iskrcaja putnika);
- 8) **putnički terminal** je terminal u luci, sa objektima za prihvatanje i otpremu putnika, prodaju putnih karata ili čekaonicom i zaposlenim licima za ukrcaj i iskrcaj putnika u putničkom prevozu ili na kružnom putovanju;
- 9) **brod** je plovni objekat na mašinski pogon čija je dužina viša od 12 metara, BT viša od 15 i koji prevozi više od 12 putnika;
- 10) **putna karta** je dokaz da je zaključen ugovor o prevozu putnika;
- 11) **prodavac putnih karata** je pravno lice koje prodaje putne karte i zaključuje ugovor o prevozu putnika u ime prevoznika;
- 12) **putnička agencija** je pravno lice koje u ime putnika kupuje putnu kartu i zaključuje ugovor o prevozu putnika sa prevoznikom;
- 13) **organizator putovanja** je pravno lice koje organizuje paket aranžmane prevoza putnika (paket putovanja, paket odmora i paket ture) i prodaje ih, ili ih nudi na

- prodaju bilo direktno ili posredstvom drugog pravnog lica koje prodaje ili nudi na prodaju paket aranžman koji je pripremio organizator putovanja;
- 14) rezervacija** je obezbjeđenje mjesta putniku na brodu za određeni polazak, prije kupovine putne karte odnosno zaključivanja ugovora o prevozu;
- 15) operator terminala** je pravno lice koje je zaključilo ugovor o korišćenju luke ili dijela luke i koje upravlja putničkim terminalom;
- 16) kružno putovanje** je prevoz morem ili unutrašnjim plovnim putem koje se organizuje isključivo u svrhu razonode i rekreacije, sa smještajem putnika i drugim uslugama, sa više od dva noćenja na brodu.
- 17) prihvatljiva forma obavještenja** je forma informacije koja licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti omogućava informisanost korišćenjem teksta, Brajevog pisma, zvuka, video i/ili elektronskog formata.

II. PRAVA LICA SA INVALIDITETOM I LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI

Pravo na prevoz

Član 9

Prevoznik, putnička agencija i organizator putovanja ne smiju licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti odbiti zahtjev za rezervaciju ili izdavanje putne karte i ukrcaj na brod.

Rezervacija i putna karta licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti izdaje se pod istim uslovima koji važe za sve ostale putnike, bez plaćanja dodatnih naknada.

Odbijanje zahtjeva za rezervaciju i ukrcaj na brod

Član 10

Izuzetno od člana 9 stav 1 ovog zakona, prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja može odbiti licu sa invaliditetom i licu smanjene pokretljivosti zahtjev za rezervaciju ili izdavanje putne karte, odnosno ukrcaj na brod:

- 1) iz sigurnosnih razloga utvrđenih međunarodnim ugovorima i drugim propisima i ispunjavanja zahtjeva sigurnosti plovidbe broda koje utvrđuje organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost;
- 2) kada zbog konstrukcije putničkog broda ili lučke infrastrukture i opreme, nije moguće obaviti ukrcaj, iskrcaj ili prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, na siguran i operativno izvodljiv način.

U slučaju iz stava 1 ovog člana prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja, dužan je da u mjeri koliko je to moguće, pruži licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, prihvatljivu alternativnu vrstu prevoza u putničkom saobraćaju ili na kružnim putovanjima istog prevoznika.

U slučaju iz stava 1 ovog člana licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti koje ima rezervaciju ili putnu kartu, kao i licu u pratnji, prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja dužan je da:

- 1) izvrši povraćaj novca u roku od sedam dana u gotovini ili na drugi odgovarajući način u cjelokupnom iznosu kupljene putne karte za dio puta koji nije izvršen i za izvršene djelove puta kada putovanje više ne služi svrsi u odnosu na putnikov prvobitni plan putovanja;

2) obezbijedi najraniji mogući povratni prevoz do mjesta polaska:

- preusmjeravanjem do konačnog odredišta u skladu sa ugovorom o prevozu, kada je to najranije moguće, bez dodatnih troškova, ili
- preusmjeravanjem do konačnog odredišta u skladu sa ugovorom o prevozu, na neki kasniji datum koji odgovara putniku.

Odredba stava 3 tačka 2 ovog člana primjenjuje se na putnike čija putovanja čine dio paket aranžmana.

U slučaju preusmjeravanja do alternativne luke, prevoznik je dužan da snosi troškove prevoza putnika iz alternativne do luke za koju je napravljena rezervacija.

Prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja može, ukoliko je to potrebno radi sigurnosti plovidbe, zahtijevati da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prati drugo lice, koje je sposobno da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pruži potrebnu pomoć (u daljem tekstu: lice u pratnji).

Prevoz lica u pratnji je besplatan.

U slučaju iz stava 1 ovog člana prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja dužan je da u prihvatljivoj formi obavještenja obavijesti lice sa invaliditetom odnosno lice smanjene pokretljivosti o odbijanju rezervacije, izdavanja ili drugačijeg obezbjeđivanja putne karte, odnosno ukrcaja na brod u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za rezervaciju ili izdavanje putne karte, odnosno ukrcaj na brod.

Dostupnost brodu i obavještanje

Član 11

Prevoznik i operator terminala, dužni su da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti i licu u pratnji obezbijede odgovarajuće sigurnosne uslove za prilaz brodu.

Prevoznik i operator terminala, dužni su da, na zahtjev organizacija koje zastupaju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, objave u prihvatljivoj formi obavještenja uslove iz stava 1 ovog člana na jezicima na kojima se obavještavaju svi putnici.

Organizator putovanja, prilikom organizovanja paket aranžmana za prevoz putnika, dužan je da u prihvatljivoj formi obavještenja upozna lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti, kao i lice u pratnji sa uslovima za prilaz brodu.

Prevoznik, putnička agencija i organizator putovanja, dužni su da u prihvatljivoj formi obavještenja obezbijede informacije o uslovima prevoza putnika uključujući on-line rezervacije i informacije, kao i uslove za prilaz brodu za prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i lica u pratnji.

Prevoznik, putnička agencija i organizator putovanja, dužni su da na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti kojem je potrebna pomoć izdaju pisanu potvrdu da je pomoć obezbijeđena.

Pravo na pomoć u lukama i na brodu

Član 12

Prevoznik i operator terminala, dužni su da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti obezbijede besplatnu pomoć u lukama prema njihovim potrebama, koja se odnosi na prilaz, ukrcaj, iskrcaj i boravak na brodu.

Pomoć iz stava 1 ovog člana odnosi se na pomoć za:

- prijavu dolaska u lučki terminal, ako je to moguće;
- kretanje od ulaza do mjesta za prijavu, ako postoji ili do broda;

- prijavu prtljaga odnosno dolaska do mjesta za prijavu, ako postoji ili do broda;
- ukrcaj na brod, putem dizalica, invalidskih kolica ili na drugi način;
- smještaj lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i smještaj i preuzimanje prtljaga;
- kretanje od mjesta smještaja do mjesta iskrcaja sa broda;
- iskrcaj sa broda, putem dizalica, invalidskih kolica ili na drugi način;
- prihvat prtljaga i prolazak carinskih i graničnih kontrola;
- kretanje od prostora za preuzimanje prtljaga ili za iskrcaj do označenog izlaza;
- pristup toaletnim prostorijama.

Ako licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice u pratnji, na zahtjev tog lica prevoznik i operator terminala, dužni su da mu pruže pomoć, kod ukrcaja i iskrcaja i pri rukovanju opremom za kretanje, uključujući i korišćenje električnih invalidskih kolica, privremenu zamjenu oštećene ili izgubljene opreme za kretanje, kao i brigu o psima pomagačima, kada je to neophodno i pružanje odgovarajućih obavještenja za ukrcaj i iskrcaj.

Prevoznik je, dužan da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti obezbijedi besplatnu pomoć na brodu prema njihovim potrebama.

Pomoć iz stava 4 ovog člana odnosi se na:

- 1) prevoz pasa pomagača na brodu shodno propisima države zastave broda;
- 2) prevoz medicinske opreme i opreme za kretanje potrebne licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti;
- 3) davanje informacija o putovanju;
- 4) ispunjavanje zahtjeva licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti u pogledu smještaja u mjeri koliko je to izvodljivo i bezbjedno;
- 5) kretanje do toaletnih prostorija;
- 6) smještaj lica u pratnji u neposrednoj blizini lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

Način obezbjeđivanja pomoći

Član 13

Pomoć iz člana 12 ovog zakona obezbjeđuje se ako:

- je prevoznik ili operator terminala, na bilo koji način obaviješten najmanje 48 sati prije ukrcaja na brod, ako nije dogovoren kraći rok;
- se lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prijavi u luci ili na određeno mjesto u vrijeme koje prevoznik odredi u pisanoj formi najkasnije 60 minuta prije objavljenog vremena ukrcaja, a ako nije određeno vrijeme ukrcaja, najkasnije 60 minuta prije objavljenog vremena polaska broda, ukoliko nije dogovoren kraći rok.

Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prilikom rezervacije ili kupovine putne karte dužno je da obavjesti prevoznika o posebnim potrebama u odnosu na smještaj, sjedište ili usluge ili o potrebi nošenja medicinske opreme.

Obavještenje iz stava 1 alineja 1 i stava 2 ovog člana, može se dostaviti putničkoj agenciji ili organizatoru putovanja kod kojih je kupljena putna karta za jedno ili više putovanja.

Nakon dobijanja obavještenja iz stava 3 ovog člana, putniku se izdaje potvrda o prijavljivanju potrebe za pružanje pomoći.

Prevoznik i operator terminala dužni su da pruže pomoć licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti za ukrcaj i iskrcaj na i sa broda i u slučaju kada obavještenja iz stava 3 ovog člana nijesu dostavljena.

Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prati pas pomagač, pas se smješta sa tim licem pod uslovom da su prevoznik, putnička agencija ili organizator putovanja o tome obaviješteni.

Način prijema obavještenja

Član 14

Prevoznik, operator terminala, putnička agencija i organizator putovanja, dužni su da na prodajnim mjestima, uključujući telefonsku i internet prodaju, obezbijede prijem obavještenja iz člana 13 stav 1 alineja 1 i stav 2 ovog zakona.

Obavještenje iz člana 13 stav 1 alineja 1 i stav 2 ovog zakona putnička agencija ili organizator putovanja su dužni da dostave prevozniku ili operatoru terminala.

Prevoznik ili operator terminala, dužni su da odrede i označe mjesto unutar ili izvan putnickog terminala na kojem lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može najaviti dolazak i zatražiti pomoć.

Standardi kvaliteta za pružanje pomoći

Član 15

Prevoznik i operator terminala koji upravlja terminalom ili prevozom sa više od 100.000 putnika u prethodnoj kalendarskoj godini, dužni su da primijene standarde kvaliteta za pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti.

Standardi kvaliteta iz stava 1 ovog člana, određuju se u skladu sa međunarodno priznatim standardima i pravilima ponašanja o olakšavanju prevoza lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i u skladu sa preporukama Međunarodne pomorske organizacije (IMO) o konstrukciji i radu putničkih brodova koji odgovaraju potrebama starijih lica i lica sa invaliditetom.

Standarde kvaliteta iz stava 1 ovog člana, prevoznik i operator terminala objavljuju na internet stranici, u prihvatljivoj formi obavještenja na jezicima kojima se obavještavaju putnici.

Osposobljavanje članova posade za pružanje pomoci licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti

Član 16

Prevoznik, a po potrebi i operator terminala, dužni su da osposobe članove posade broda i zaposlene na terminalu, uključujući i druge zaposlene na brodu i terminalu za pružanje pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti, a naročito za:

- pružanje pomoći korisnicima invalidskih kolica prilikom kretanja i premještanja u i iz kolica;
- pružanje pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti koji putuju sami ili koji putuju sa psima pomagačima, uključujući i potrebe tih pasa;
- pružanje pomoći u pogledu tehnika koje se koriste u pratnji putnika sa oštećenjem vida i postupanja sa psima pomagačima, uključujući i njihov prevoz;

- rukovanje i korišćenje opreme koja se koristi za pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti pri ukrcaju i iskrcaju i tokom boravka na brodu;
- pružanje prve pomoći.

Naknada štete u slučaju gubitka ili oštećenja opreme za kretanje

Član 17

Prevoznik i operator terminala, odgovorni su za štetu u slučaju gubitka ili oštećenja opreme potrebne za kretanje ili druge opreme koju koristi lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti, ako je šteta prouzrokovana greškom ili nepažnjom prevoznika ili operatora terminala.

Visina naknada štete iz stava 1 ovog člana, određuje se u visini vrijednosti opreme, odnosno visini troškova popravke opreme, kada je to primjenjivo.

Prevoznik i operator terminala, dužni su da, u slučaju iz stava 1 ovog člana, privremeno obezbijede u što kraćem roku odgovarajuću zamjenu opreme do isplate naknade štete iz stava 2 ovog člana.

III. PRAVA PUTNIKA U SLUČAJU OTKAZIVANJA ILI KAŠNJENJA POLASKA I DOLASKA BRODA

Obaveze prevoznika i operatora terminala u slučaju otkazivanja ili kašnjenja polaska broda

Član 18

U slučaju otkazivanja ili kašnjenja u polasku putničkog broda ili broda na kružnom putovanju, putnike koji polaze sa putničkog terminala ili iz luke, prevoznik ili operator terminala, dužni su da putem razglasa obavijeste najkasnije 30 minuta od predviđenog vremena isplavljenja, a o očekivanom vremenu polaska i dolaska na odredište nakon što te informacije budu poznate.

Prevoznik ili operator terminala, dužni su da putnike koji zbog otkazivanja ili kašnjenja broda propuste povezanu prevoznju uslugu na prodajnim mjestima obavijeste o alternativnim vezama kojima mogu završiti svoje putovanje.

Prevoznik ili operator terminala dužni su da obezbijede potrebna obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana u prihvatljivoj formi obavještenja licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti shodno standardu kvaliteta za pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti.

Pomoć u slučaju otkazanog polaska ili zakašnjenja u polasku

Član 19

U slučaju kada prevoznik sa pravom očekuje da će putnički prevoz ili kružno putovanje biti otkazano ili će početak putovanja kasniti za više od 90 minuta od vremena predviđenog plovidbenim redom, prevoznik je dužan da putnicima koji polaze sa putničkog terminala obezbijedi besplatni obrok ili osvježavajuće napitke ako su dostupni ili se mogu dostaviti, prema mogućnostima u zavisnosti od vremena čekanja putnika na terminalu.

U slučaju otkazivanja ili kašnjenja u polasku putničkog broda ili broda na kružnom putovanju, gdje je neophodan smještaj putnika u trajanju od jednog ili više noćenja, prevoznik je dužan da pored obaveza iz stava 1 ovog člana, obezbijedi i besplatan

odgovarajući smještaj na brodu ili na kopnu i prevoz od putničkog terminala do smještajnog objekta i nazad.

Prevoznik može ograničiti troškove smještaja na kopnu, uključujući i troškove prevoza od putničkog terminala do smještajnog objekta i nazad, po putniku za noć na iznos od 80 EUR-a, a najviše za tri noćenja.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na putnike sa otvorenim putnim kartama sve dok vrijeme polaska nije određeno, osim za putnike koji imaju višekratnu ili sezonsku putnu kartu i ako je putnik obaviješten o otkazivanju ili kašnjenju prije kupovine putne karte ili ako je za otkazivanje ili kašnjenje odgovoran putnik.

Odredbe st. 2 i 3 ovog člana, ne primjenjuju se kada prevoznik dokaže da su otkazivanje ili kašnjenje prouzrokovani vremenskim uslovima koji ugrožavaju sigurnost plovidbe broda.

Prevoznik je dužan da u slučajevima iz st. 1, 2 i 3 ovog člana posveti posebnu pažnju za potrebe lica sa invaliditetom, lica smanjene pokretljivosti i svim licima u pratnji.

Pravo na refundiranje cijene putne karte i preusmjeravanje

Član 20

Putnik ima pravo, u slučaju kada prevoznik sa pravom očekuje da će putnički prevoz ili kružno putovanje biti otkazano ili će početak kasniti za više od 90 minuta od vremena predviđenog plovidbenim redom, prema sopstvenom izboru, na:

- refundiranje cijene putne karte i ako je potrebno, najraniji mogući besplatni povratni prevoz do mjesta polaska u skladu sa ugovorom o prevozu;
- preusmjeravanje prevoza do konačnog odredišta, pod uslovima prevoza u skladu sa ugovorom o prevozu, kada je najranije moguće i bez dodatnih troškova.

Putnik, ako putnički prevoz ili kružno putovanje kasni za više od 90 minuta od vremena predviđenog plovidbenim redom, ima pravo na refundiranje cijene putne karte ili preusmjeravanje u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Prevoznik je dužan da refundira cijenu putne karte u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva za refundiranje u gotovini ili na drugi odgovarajući način u cjelokupnom iznosu kupljene putne karte za dio puta koji nije izvršen i za izvršene djelove puta kada putovanje više ne služi svrsi u odnosu na putnikov prvobitni plan putovanja.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na putnike sa otvorenim putnim kartama sve dok vrijeme polaska nije određeno, osim za putnike koji imaju višekratnu ili sezonsku putnu kartu.

Naknada u slučaju kašnjenja u dolasku

Član 21

Ako dođe do kašnjenja u dolasku na krajnje odredište u odnosu na vrijeme koje je predviđeno ugovorom o prevozu, putnik pored prava na prevoz, može zahtijevati i naknadu od prevoznika.

Minimalni iznos naknade iz stava 1 ovog člana iznosi 25% od cijene putne karte u slučajevima kada kašnjenje traje najmanje:

- 1) jedan sat ako putovanje prema plovidbenom redu traje najviše četiri sata;

- 2) dva sata ako putovanje prema plovidbenom redu traje od četiri do najviše osam sati;
- 3) tri sata ako putovanje prema plovidbenom redu traje od osam do najviše 24 sata; ili
- 4) šest sati ako putovanje prema plovidbenom redu traje više od 24 sata.

Ako kašnjenje u dolasku dvostruko premašuje vrijeme iz stava 2 ovog člana, naknada iznosi 50% od cijene putničke karte.

Putnici koji imaju višekratnu ili sezonsku putničku kartu mogu zahtijevati odgovarajuću naknadu u slučaju uzastopnog kašnjenja u skladu sa uslovima putovanja koje određuje prevoznik.

Naknada za kašnjenje iz st. 2 i 3 ovog člana isplaćuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za naknadu u gotovini ili na neki drugi način, uz saglasnost putnika.

Odredbe st. 1 do 5 ovog člana ne primjenjuju se na putnike sa otvorenim putnim kartama sve dok vrijeme polaska nije određeno, osim za putnike koji imaju višekratnu ili sezonsku putnu kartu, ako je putnik obaviješten o otkazivanju ili kašnjenju prije kupovine putne karte ili ako je za otkazivanje ili kašnjenje odgovoran putnik i kada prevoznik dokaže da su otkazivanje i kašnjenje prouzrokovani vremenskim uslovima koji ugrožavaju sigurnost plovidbe broda ili vanrednim okolnostima koje sprječavaju uredno vršenje putničkog prevoza, a koje se ne bi mogle izbjeći ni preduzimanjem potrebnih radnji i mjera.

Naknada cijene karte iz st. 2 i 3 ovog člana ne smije se umanjivati za troškove finansijskih transakcija i naknada, telefonskih troškova ili markica.

Prevoznik može da odredi minimalni iznos cijene putne karte do najviše 6 EUR-a, ispod kojeg se ne isplaćuje naknada za kašnjenje.

Obavještenja o pravima putnika

Član 22

Prevoznik i operator terminala, dužni su da putnike obavještavaju o pravima putnika utvrđenim ovim zakonom, na crnogorskom i engleskom jeziku i u prihvatljivoj formi obavještenja za lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži i način podnošenja prigovora u slučaju neispunjavanja obaveza prevoznika i operatora terminala utvrđenim ovim zakonom.

Prigovor iz stava 2 ovog člana podnosi se prevozniku odnosno operatoru terminala u roku od dva mjeseca od dana izvršenja prevoza, odnosno dana kada je trebalo da se izvrši prevoz.

Prevoznik ili operator terminala dužni su da o prigovoru iz stava 2 ovog člana odluče u roku od 30 dana od dana od prijema prigovora.

Odluka o prigovoru iz stava 4 ovog člana dostavlja se putniku u roku od 60 dana od dana prijema prigovora.

Ako prevoznik ili operator terminala odbiju prigovor iz stava 2 ovog člana, putnik može zbog neostvarivanja prava podnijeti tužbu nadležnom sudu za naknadu štete u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

IV. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 23

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Inspekcijski nadzor

Član 24

Poslove inspekcijskog nadzora vrši inspektor za pomorsku privredu.

Inspektor iz stava 1 ovog člana vrši inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona od strane putničkih agencija, prevoznika, organizatora putovanja ili operatora terminala na koje je prevoznik prenio obaveze iz ugovora o prevozu.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 25

Novčanom kaznom od 1.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) prevoznik ne izda putniku putnu kartu, osim ako se prevoz ne vrši na osnovu drugih isprava (član 5 stav 1);
- 2) prevoznik ili prodavac putnih karata ne vrši prodaju karata bez diskriminacije, pod jednakim uslovima za sve putnike (član 5 stav 3);
- 3) odbije zahtjev za rezervaciju ili izdavanje putne karte i ukrcaj na brod licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti (član 9 stav 1);
- 4) se rezervacija i putna karta licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti izda pod drugim uslovima u odnosu na uslove koji važe za sve ostale putnike, uz dodatne troškove (član 9 stav 2)
- 5) u slučaju iz člana 10 stav 1 ovog zakona, ne pruži u mjeri koliko je to moguće, licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, prihvatljivu alternativnu vrstu prevoza u putničkom saobraćaju ili na kružnim putovanjima istog prevoznika (član 10 stav 2);
- 6) u slučaju iz člana 10 stav 1 ovog zakona, licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti koje ima rezervaciju ili putnu kartu, kao i licu u pratnji ne izvrši povraćaj novca u roku od sedam dana u gotovini ili na drugi odgovarajući način u cjelokupnom iznosu kupljene putne karte za dio puta koji nije izvršen i za izvršene djelove puta kada putovanje više ne služi svrsi u odnosu na putnikov prvobitni plan putovanja (član 10 stav 3 tačka 1);
- 7) u slučaju iz člana 10 stav 1 ovog zakona, licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti koje ima rezervaciju ili putnu kartu, kao i licu u pratnji ne

- obezbjedi najraniji mogući povratni prevoz do mjesta polaska u skladu sa članom 10 stav 3 tačka 2 al. 1 i 2 ovog zakona;
- 8) u slučaju preusmjeravanja do alternativne luke, ne nadoknadi troškove prevoza putniku iz alternativne luke do luke za koju je napravljena rezervacija (član 10 stav 5);
 - 9) se prevoz lica u pratnji naplaćuje (član 10 stav 7);
 - 10) u slučaju iz člana 10 stav 1 ovog zakona, u pisanoj formi ne obavijesti lice sa invaliditetom odnosno lice smanjene pokretljivosti o odbijanju rezervacije, izdavanju ili drugačijem obezbjeđivanju putne karte, odnosno ukrcaju na brod u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za rezervaciju i izdavanje putne karte, odnosno ukrcaja na brod (član 10 stav 8);
 - 11) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti i licu u pratnji ne obezbijedi odgovarajuće sigurnosne uslove za prilaz brodu (član 11 stav 1);
 - 12) na zahtjev organizacija koje zastupaju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ne objave na oglasnim tablama uslove iz člana 11 stava 1 ovog zakona na jezicima na kojima se obavještavaju svi putnici (član 11 stav 2);
 - 13) prilikom organizovanja paket aranžmana za prevoz putnika, ne upozna u pisanoj formi lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti, kao i lice u pratnji sa uslovima za prilaz brodu (član 11 stav 3);
 - 14) ne obezbijedi informacije o uslovima prevoza putnika uključujući on-line rezervacije i informacije, kao i uslove za prilaz brodu za prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i lica u pratnji (član 11 stav 4);
 - 15) na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti kojem je potrebna pomoć, ne izdaju pisanu potvrdu da je pomoć obezbijeđena (član 11 stav 5);
 - 16) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne obezbijedi besplatnu pomoć navedenu u članu 12 stav 2 ovog zakona u lukama prema njihovim potrebama, a koja se odnosi na prilaz, ukrcaj, iskrcaj i boravak na brodu (član 12 stav 1);
 - 17) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti kojem pomoć pruža lice u pratnji, na zahtjev tog lica ne pruži pomoć kod ukrcaja i iskrcaja i pri rukovanju opremom za kretanje, uključujući i korišćenje električnih invalidskih kolica, privremenu zamjenu oštećene ili izgubljene opreme za kretanje, kao i brigu o psima pomagačima i kada je to neophodno i pružanje odgovarajućih obavještenja za ukrcaj i iskrcaj (član 12 stav 3);
 - 18) nakon dobijanja obavještenja iz člana 13 stava 3 ovog zakona, putniku ne izda potvrdu o prijavljivanju potrebe za pružanje pomoći (član 13 stav 4);
 - 19) ne pruži pomoć licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti za ukrcaj i iskrcaj na i sa broda i u slučaju kada obavještenja iz člana 13 stava 3 ovog zakona nijesu dostavljena (član 13 stav 5);
 - 20) na prodajnim mjestima, uključujući telefonsku i internet prodaju, ne obezbijedi prijem obavještenja iz člana 13 stav 1 alineja 1 i člana 13 stav 2 ovog zakona (član 14 stav 1);
 - 21) obavještenje iz člana 13 stava 1 alineja 1 i člana 13 stav 2 ne dostavi prevozniku ili operatoru terminala (član 14 stav 2);

- 22) ne odredi i označi mjesto unutar ili izvan putničkog terminala na kojem lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može najaviti dolazak i zatražiti pomoć (član 14 stav 3);
- 23) ne primijene standarde kvaliteta za pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti (član 15 stav 1)
- 24) standarde kvaliteta iz člana 15 stav 1 ovog zakona, ne odredi u skladu sa međunarodno priznatim standardima i pravilima ponašanja o olakšavanju prevoza lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i u skladu sa preporukama Međunarodne pomorske organizacije (IMO) o konstrukciji i radu putničkih brodova koji odgovaraju potrebama starijih lica i lica sa invaliditetom (član 15 stav 2);
- 25) standarde kvaliteta iz člana 15 stav 1 ovog zakona ne objavi na internet stranici, na jezicima na kojima se obavještavaju putnici (član 15 stav 3);
- 26) ne osposobi članove posade broda i zaposlene na terminalu za pružanje pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti (član 16 stav 1);
- 27) u slučaju iz člana 17 stav 1 ovog zakona, privremeno ne obezbijedi u što kraćem roku odgovarajuću zamjenu opreme do isplate naknade štete iz člana 17 stav 2 ovog zakona (član 17 stav 3);
- 28) u slučaju otkazivanja ili kašnjenja u polasku putničkog broda ili broda na kružnom putovanju, putnike koji polaze sa putničkog terminala ili iz luke, ne obavijesti putem razglasa o kašnjenju najkasnije 30 minuta od predviđenog vremena isplovljenja, a o očekivanom vremenu polaska i dolaska na odredište, nakon što te informacije budu poznate (član 18 stav 1);
- 29) putnike koji zbog otkazivanja ili kašnjenja broda propuste povezanu prevoznu uslugu na prodajnim mjestima ne obavijesti o alternativnim vezama kojima mogu završiti svoje putovanje (član 18 stav 2);
- 30) ne obezbijedi potrebna obavještenja iz člana 18 st. 1 i 2 ovog zakona, licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti na njima prikladan način shodno standardu kvaliteta za pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti (član 18 stav 3);
- 31) u slučaju kada je očigledno da će putnički prevoz ili kružno putovanje biti otkazano ili će početak putovanja kasniti za više od 90 minuta od vremena predviđenog plovidbenim redom, putnicima koji polaze sa putničkog terminala ne obezbijedi besplatni obrok ili osvježavajuće napitke prema mogućnostima, u zavisnosti od vremena čekanja putnika na terminalu (član 19 stav 1);
- 32) u slučaju otkazivanja ili kašnjenja u polasku putničkog broda ili broda na kružnom putovanju, gdje je neophodan smještaj putnika u trajanju od jednog ili više noćenja, prevoznik pored obaveza iz člana 19 stav 1 ovog zakona, ne obezbijedi i besplatan odgovarajući smještaj na brodu ili na kopnu i prevoz od putničkog terminala do smještajnog objekta i nazad (član 19 stav 2);
- 33) ne refundira cijenu putne karte u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva za refindiranje u gotovini ili na drugi odgovarajući način u cjelokupnom iznosu kupljene putne karte za dio puta koji nije izvršen i za izvršene djelove puta kada putovanje više ne služi svrsi u odnosu na putnikov prvobitni plan putovanja (član 20 stav 3);

34)naknadu navedenu u članu 21 st. 2 i 3 ovog zakona, ne isplati putniku u gotovini ili na neki drugi način, uz njegovu saglasnost, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za naknadu (član 21 stav 5);

35)ne obavještavaju putnike o njihovim pravima utvrđenim ovim zakonom, na crnogorskom i engleskom jeziku i na način koji je dostupan i za lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti (član 22 stav 1);

36)o prigovoru iz člana 22 stava 2 ovog zakona ne odluči u roku od mjesec 30 dana od dana prijema prigovora (član 22 stav 4);

37)se odluka o prigovoru iz člana 22 stav 4 ovog zakona ne dostavi putniku u roku od dva mjeseca od dana prijema prigovora (član 22 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 2000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 450 eura do 6000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2000 eura.

Stupanje na snagu

Član 26

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI POVODOM NACRTA ZAKONA O PRAVIMA PUTNIKA U POMORSKOJ I UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI

U skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list Crne Gore", broj 41/2018), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva organizovalo je Javnu raspravu povodom Nacrta zakona o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi.

Javni poziv za učešće na javnoj raspravi upućen je objavljivanjem na web stranici Ministarstva, na portalu e – uprave i u dnevnom listu "Pobjeda", dana 2. oktobra 2018. godine.

Uz javni poziv, na web stranici Ministarstva, objavljen je Program javne rasprave kao i tekst Nacrta zakona, sa kontakt podacima za dostavljanje predloga, sugestija i komentara.

Javna rasprava o Nacrtu zakona završena je održavanjem Okruglog stola u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, dana 29. oktobra sa početkom u 10h.

Tokom trajanja Javne rasprave, na adresu Ministarstva su proslijeđeni predlozi i sugestije DOO "Pomorski saobraćaj" Herceg Novi i Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Okruglom stolu su prisustvovali:

- Vladan Radonjić, Generalni direktor direktorata za pomorski saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
- Ana Kusovac, Samostalna savjetnica I, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
- Anto Stanišić, Samostalni savjetnik III, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
- Aleksandra Popović, Samostalna savjetnica I, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i
- Tanja Novović, A.D. Port of Adria, koordinator kruzing aktivnosti

Tokom javne rasprave, predstavnica Ministarstva za ljudska i manjinska prava, g-dja Aleksandra Popović, iznijela je sugestije na predlog Zakona, a koje se odnose na definiciju lica sa invaliditetom, shodno Zakonu o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, i definiciju lica smanjene pokretljivosti, shodno Pravilniku o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Sugestije Ministarstva za ljudska i manjinska prava su usvojene.

DOO "Pomorski saobraćaj" Herceg Novi, dostavilo je predlog, koji se odnosi na izmjenu u članu 2 stav 2 tačka 2 a koji glasi "brodu čiji propisani minimalni broj članova posade nije veći od tri ili u slučaju kada je dužina putničkog prevoza morem ili unutrašnjom plovidbom manja od 500 metara u jednom smjeru" uz obrazloženje "da je minimalna razdaljina putovanja na koje bi se odnosile odredbe Zakona o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi treba biti povećana sa sadašnjih 500 m, koja je prilično nisko određena, na 1000 m, koja bi više odgovarala realnom stanju"

Predlog DOO " Pomorski saobraćaj" Herceg Novi nije prihvaćen, s obzirom da je tekst Nacrta zakona usaglašen sa Uredbom (EU) br. 1177/ 2010 Evropskog parlamenta i vijeća, o pravima putnika kada putuju morem ili unutrašnjim plovnim putevima, koju smo dužni transponovati.

Takodje, član 2 Nacrta zakona se odnosi na primjenu zakona, odnosno propisuje da se ovaj zakon ne primjenjuje, izmedju ostalog na putnike koji putuju " na brodu čiji propisani minimalni broj članova posade nije veći od tri ili u slučaju kada je dužina putničkog prevoza morem ili unutrašnjom plovidbom manja od 500 metara u jednom smjeru" .